

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS
NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.5.1-APVA-V-018
PRIEMONĖS „BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO
SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonės „Biologinės įvairovės apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonės „Biologinės įvairovės apsauga“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Šis Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas).

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos šio Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090

„Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal šį Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 28 382 762 eurų (*dvidešimt aštuonių milijonų trijų šimtų aštuoniasdešimt dviejų tūkstančių septynių šimtų šešiasdešimt dviejų eurų*) Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų Sanglaudos fondo lėšų.

8. Priemonės tikslas – sudaryti sąlygas veiklai saugomose teritorijose tinkamai sureguliuoti, kokybiškam monitoringui vykdyti, Natura 2000 tinklo teritorijų būklei gerinti; vykdyti saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių gausos reguliavimo priemones; stiprinti gyvųjų modifikuotų organizmų rizikos vertinimą ir valdymą; prisidėti prie augalų nacionalinių genetinių išteklių išsaugojimo ir atkūrimo.

9. Pagal šį Aprašą remiamos šios veiklos:

9.1. saugomų teritorijų dokumentų ir saugomų rūšių veisimo programų, saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių gausos reguliavimo dokumentų parengimas;

9.2. saugomų teritorijų monitoringo ir tvarkymo pajėgumų stiprinimas;

9.3. gamtosaugos ir gamtotvarkos priemonių saugomose (įskaitant Natura 2000 teritorijas) ir kitose, saugomų teritorijų statuso neturinčiose, teritorijose, kuriose taikytinos saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių reguliavimo priemonės, įgyvendinimas;

9.4. gyvųjų genetiškai modifikuotų organizmų rizikos vertinimas ir valdymas;

9.5. augalų nacionalinių genetinių išteklių išsaugojimo ir atkūrimo užtikrinimui reikalingos įrangos įsigijimas;

9.6. saugomų rūšių apsaugos priemonių įgyvendinimas.

10. Pagal šio Aprašo 9 punkte nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašus numatoma sudaryti trim etapais: I etapo – 2016 m. III ketvirtį, II etapo – 2017 m. I ketvirtį, III etapo – 2019 m. I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal šį Aprašą galimi pareiškėjai yra Ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba, saugomų teritorijų direkcijos, VĮ Telšių miškų urėdija. Galimi partneriai yra Ministerija, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybių administracijos, VĮ miškų urėdijos, viešosios įstaigos.

12. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

13. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) turi užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus vykdyti projektą:

13.1. projekto vadovas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę nei 2 metų patirtį projektų valdyme;

13.2. finansininkas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę nei 2 metų patirtį buhalterinės apskaitos srityje;

13.3. už projekto veiklų vykdymo priežiūrą atsakingas asmuo turi turėti ne mažesnę nei 2 metų patirtį vykdant ar atliekant priežiūrą projektų toje srityje, už kurią bus atsakingas.

14. Pareiškėjas turi būti pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir atitikti jam keliamus reikalavimus, išdėstytus šio Aprašo priedo „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ 5 punkte.

15. Partnerio įtraukimas į projektą turi būti pagrįstas paraiškoje. Prie paraiškos pridedama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija, kurioje turi būti nustatytos šalių prievolės ir atsakomybė.

16. Partneriams keliami tie patys reikalavimai kaip ir pareiškėjui. Atsakomybė už projekto įgyvendinimą tenka pareiškėjui. Tuo atveju, jei partneris nėra projekto vykdytoji pavaldi institucija, atrenkant turi būti užtikrinta skaidri partnerio atrankos procedūra. Partnerių atranka turi būti vykdoma vadovaujantis viešai paskelbtais pareiškėjo/projekto vykdytojo įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintais (aiškiais, galimų partnerių nediskriminuojančiais, nešališkais) partnerių atrankos kriterijais.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

17. Projektai turi atitikti Projektų taisyklių dešimtajame skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

18. Projektas turi atitikti specialųjį projektų atrankos kriterijų, kuriam pritarta 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 44P-8.1 (10), skelbiamu 2014–2020 Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, – t.y. projektas turi atitikti Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-12 „Dėl Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) patvirtinimo“, nuostatas. Vertinama, ar projektai ir projektų vykdytojai atitinka bent vieną iš Veiksmų plano 2 priedo „Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų plano įgyvendinimo priemonės 2015-2020“ 48, 49, 52, 53, 54, 55, 70, 73, 74, 89, 95, 96, 97, 107, 108, 109, 110, 116, 117, 120, 123 punktuose išdėstytą priemonę ir atsakingą vykdytoją; prisideda prie Veiksmų plano 11.2.1 ir/ar 11.2.2., ir/ar 11.6, ir/ar 11.10.1., ir/ar 11.12.1., ir/ar 12.2.1., ir/ar 12.2.2., ir/ar 12.2.3. papunkčiuose nurodytų uždavinių įgyvendinimo; prisideda prie bent vieno Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų plano 1 priedo 20, 23, 31, 45 vertinimo kriterijaus.

19. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

20. Teikiamų pagal šį Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 48 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

21. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ne ilgiau nei iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

22. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

23. Projektu turi būti siekiama bent vieno iš išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

23.1. P.B.223 „Buveinių, kurių palankiai apsaugos būklei palaikyti ar atkurti buvo skirtos investicijos, plotas“;

23.2. P.N.080 „Parengti saugomų teritorijų planavimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo dokumentai“;

23.3. P.N.081 „Įsigyti įrangos, reikalingos saugomų teritorijų ir genetinių išteklių apsaugai, komplektai“;

23.4. P.N.082 „Įgyvendintos gamtotvarkinės ir/ar gamtosauginės priemonės“;

23.5. P.N.083 „Parengti GMO rizikos vertinimo, valdymo ir stebėsenos dokumentai“;

23.6. P.N.084 „Įrengta GMO/GMM stebėsenos ir kontrolės laboratorija“.

24. Šio Aprašo 23.2–23.6 papunkčiuose nurodyti priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliai skaičiuojami Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų

Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Šio Aprašo 23.1 papunktyje nurodytos priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklis skaičiuojamas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo nustatyta tvarka.

25. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

25.1. šio Aprašo 9.1 papunktyje nurodytoms veikloms pareiškėjas turi būti įvykđęs projekto viešųjų pirkimų procedūras (t. y. turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) ne mažiau nei 20 procentų projekte numatytų viešųjų pirkimų vertės ir pirkimo dokumentus pateikęs derinti įgyvendinančiajai institucijai iki paraiškos pateikimo arba kartu su paraiška. Jeigu paslaugos susiję su sezoniškumu ir paslaugų sutartys turi būti pasirašytos ne vėliau kaip liepos 1 d., užtenka būti pradėjus viešųjų pirkimų procedūras;

25.2. šio Aprašo 9.2 ir 9.3 papunkčiuose nurodytoms veikloms pareiškėjas turi būti įvykđęs projekto viešųjų pirkimų procedūras (t. y. turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) ne mažiau nei 20 procentų projekte numatytų viešųjų pirkimų vertės ir pirkimo dokumentus pateikęs derinti įgyvendinančiajai institucijai iki paraiškos pateikimo arba kartu su paraiška;

25.3. šio Aprašo 9.4 ir 9.5 papunkčiuose nurodytoms veikloms pareiškėjas turi būti įvykđęs projekto viešųjų pirkimų procedūras (t. y. turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) ne mažiau nei 50 procentų projekte numatytų viešųjų pirkimų vertės ir pirkimo dokumentus pateikęs derinti įgyvendinančiajai institucijai iki paraiškos pateikimo arba kartu su paraiška;

25.4. šio Aprašo 9.6 papunktyje nurodytai veiklai pareiškėjas turi būti įvykđęs projekto viešųjų pirkimų procedūras (t. y. turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) ne mažiau nei 30 procentų projekte numatytų viešųjų pirkimų vertės ir pirkimo dokumentus pateikęs derinti įgyvendinančiajai institucijai iki paraiškos pateikimo arba kartu su paraiška.

26. Reikalavimai projekto pirkimams:

26.1. įgyvendinant projektą, ne mažiau kaip 20 procentų, skaičiuojant pagal vertę, visų projekto įgyvendinimo metu perkamų prekių ir paslaugų, atitinkančių produktus, įtrauktus į Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti perkamos prekės, paslaugos ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, turi būti perkamos vykdant žaliuosius pirkimus. Projekto pirkimų plano „Pastabos“ skiltyje nurodoma, kurie pirkimai planuojami vykdyti kaip žalieji pirkimai.

26.2. Rekomenduojama vykdant viešuosius pirkimus viešųjų pirkimų dokumentus pildyti pagal formas, paskelbtas interneto svetainėje www.apva.lt.

27. Negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

28. Viešinant projekto veiklas vadovaujamosi nediskriminuojančio viešinimo principais, t. y. viešinimo veiklos neturi diegti ir skleisti lyčių ar amžiaus grupių stereotipų, turi užtikrinti, kad jis būtų prieinamas įvairioms grupėms.

29. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

30. Pagal šį Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS
TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO
REIKALAVIMAI

31. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintoms Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtoms ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

32. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

33. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamos finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio (-ių) lėšų.

34. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Tinkama finansuoti: 1.1. žemės pirkimo išlaidos (žemės pirkimo išlaidos negali sudaryti daugiau nei 10 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų); 1.2. nepriklausomo turto vertintojo žemės rinkos vertės ataskaitos parengimo išlaidos (jei reikalaujama pateikti ataskaitą); 1.3. išlaidos notarui už sandorio įforminimą; 1.4. įsigyto žemės sklypo kadastrinių matavimų ir teisinės registracijos išlaidos.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti: 3.1. statinių statybos, rekonstravimo, remonto, modernizavimo, sklypo paruošimo, griovimo ir kiti darbai, tiesiogiai susiję su projekto veiklomis; 3.2. projektavimo, kadastrinių ir geodezinių matavimų, statinių statybos techninės priežiūros ir statinio projekto vykdymo priežiūros, ekspertizių, archeologinių tyrimų paslaugos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis; 3.3. statinio statybos leidimo

		dokumentai, sukurtos turto draudimo išlaidos, statinio inventorizacijos ir teisinės registracijos išlaidos.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas:	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>4.1. baldų (ne administracinėms reikmėms), kompiuterinės technikos, programinės įrangos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas), taip pat programinės įrangos kūrimo, informacinių sistemų kūrimo ir (ar) modernizavimo išlaidos (įskaitant informacinių sistemų projektavimo, techninės priežiūros ir kitas susijusias išlaidas);</p> <p>4.2. tikslinių transporto priemonių pirkimo, nuomos ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos;</p> <p>4.3. patentų, autorinių ir gretutinių teisių, licencijų, prekių ženklų išlaidos;</p> <p>4.4. turto draudimo išlaidos projekto įgyvendinimo laikotarpiu.</p>
5.	Projekto vykdymas:	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>5.1. investicijų projekto rengimo išlaidos;</p> <p>5.2. dokumentų, reikalingų projektiniam pasiūlymui ir paraiškai, projektinio pasiūlymo/paraiškos priedų parengimas;</p> <p>5.3. projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines), autorines ar kitas sutartis išlaidos;</p> <p>5.4. projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių ar stažuočių išlaidos;</p> <p>5.5. tarptautinio partnerio, svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos;</p> <p>5.6. galimybių studijos, tyrimų, studijų, metodikų rengimo, planavimo</p>

		<p>dokumentų, mokymų organizavimo ir vykdymo, leidybos ir panašios išlaidos;</p> <p>5.7. projekto veiklų ir rezultatų viešinimas bei pristatymas;</p> <p>5.8. projekto veikloms vykdyti (įskaitant veiklose dalyvaujančių asmenų apgyvendinimą) reikalingų transporto priemonių, patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos.</p> <p>Netinkama finansuoti:</p> <p>5.9. projektinio pasiūlymo ir paraiškos pildymo išlaidos.</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių trisdešimt septintąjį skirsnį.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą:	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>7.1. projekto administravimo išlaidos apmokamos vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedo nuostatomis. Jeigu visos administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais ir neviršyti fiksuotos normos dydžių, nurodytų Projektų taisyklių 10 priede.</p>

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

35. Galimi pareiškėjai per 4 mėnesius nuo kvietimo teikti projektinius pasiūlymus gavimo turi Ministerijai pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir paskelbtą Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Projektinį pasiūlymą galimi pareiškėjai taip pat turi pateikti elektronine forma, kurioje esančią informaciją būtų galima redaguoti ir kopijuoti.

36. Pareiškėjai, ketinantys įgyvendinti projektą, kartu su projektiniu pasiūlymu turi pateikti:

36.1. investicijų projektą visam projektui, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, paskelbtą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

36.2. atsižvelgiant į projekto investavimo objekto tipą, jei įgyvendinant šio Aprašo 9.2, 9.3, 9.4, 9.5 ir 9.6 papunkčiuose nurodytas veiklas bei siekiant šio Aprašo 23.1, 23.3, 23.4, 23.6 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, siekiama investuoti į turtą

arba infrastruktūrą, ir projektui įgyvendinti suplanuotų investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkanti pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuojuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 (tris šimtus tūkstančių) eurų, išnagrinėtas ir palygintas projekto įgyvendinimo alternatyvas, nurodytas Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos, patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio protokolo Nr. 35 sprendimu (toliau – Kokybės metodika), 24-36 punktuose. Kokybės metodika skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Papildomos alternatyvos nagrinėjamos pareiškėjo iniciatyva. Alternatyvos, kurioms taikomi teisiniai, ekonominiai, socialiniai apribojimai, nenagrinėjamos. Priklausomai nuo veiklų pobūdžio, pateikiami į elektroninę laikmeną įrašyti šie priedai:

36.2.1. sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelę Excel formatu, parengtą pagal Kokybės metodikos 4 priede „Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė“ nustatytą formą, jei projektas priskirtas Kokybės metodikos 15.1 papunktyje nustatytam viešojo juridinio asmens pastatų investavimo objekto tipui arba Kokybės metodikos 15.2 papunktyje nustatytam viešojo juridinio asmens inžinerinių statinių investavimo objekto tipui arba Kokybės metodikos 15.3 papunktyje nustatytam viešojo juridinio asmens nematerialiojo turto investavimo objekto tipui;

36.2.2. sąnaudų efektyvumo analizės rezultatų lentelę Excel formatu, parengtą pagal Kokybės metodikos 5 priede „Sąnaudų efektyvumo analizės rezultatų skaičiuoklė“ nustatytą formą, jei projektas priskirtas Kokybės metodikos 19.1 papunktyje nustatytam įrenginių investavimo objekto tipui arba Kokybės metodikos 19.2 papunktyje nustatytam transporto priemonių investavimo objekto tipui;

36.3. jei neatliekama alternatyvų analizė, aiškinamąjį raštą planuojamam įsigyti materialiam turtui, kuriame nurodoma:

36.3.1. kokioms funkcijoms vykdyti planuojamas įsigyti turtas (vadovaujantis pareiškėjo ir (ar) partnerio nuostatais ar kitais įstaigos dokumentais, kuriuose apibrėžtos funkcijos, įsipareigojimai);

36.3.2. informacija, kaip iki projektinio pasiūlymo pateikimo buvo užtikrintas funkcijų, kurių vykdymui planuojamas įsigyti turtas, vykdymas;

36.3.3. planuojamo įsigyti turto kiekio pagrindimas, pagrįstas skaičiavimais;

36.3.4. trumpas planuojamo įsigyti turto aprašymas, kuris atspindėtų pagrindines ir svarbiausias charakteristikas, minimalius reikalavimus tinkamo funkcionavimo užtikrinimui ir/arba techninę specifikaciją;

36.4. dokumentus, pagrindžiančius projekto išlaidų vertes (gali būti numatomų pirkimų apklausos rezultatai, analogų metodai ir pan.);

36.5. įstaigos vadovo įsakymu patvirtintą dokumentą, kuriame būtų išvardinta detali komplektų sudėtis (taikoma siekiant šio Aprašo 23.3 papunktyje nurodyto stebėsenos rodiklio).

37. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo, į kurį įtraukiami projektai, atitinkantys Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgyja teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

38. Pareiškėjas per 14 dienų nuo siūlymo teikti paraišką gavimo dienos įgyvendinančiajai institucijai raštu turi pateikti informaciją apie planuojamus, vykdomus ir baigtus pirkimus užpildydamas pirkimų planą, kurio forma skelbiama įgyvendinančiosios institucijos svetainėje www.apva.lt.

39. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

40. Pareiškėjas pildo paraišką ir teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) / raštu (kartu pateikdamas į

elektroninę laikmeną įrašytą paraišką) įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių dvyliktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

41. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienas ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

42. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

42.1. jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties patvirtintą kopiją ir partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jeigu projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (-iais) (partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

42.2. klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

42.3. pareiškėjo ir (arba) partnerio įsipareigojimą (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą) padengti tinkamas ir netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas;

42.4. įvykdytų viešųjų pirkimų procedūrų dokumentus Projektų viešųjų pirkimų patikros tvarkos aprašo pareiškėjams ir projektų vykdytojams, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“ nustatyta tvarka, skelbiamo įgyvendinančiosios institucijos svetainėje www.apva.lt;

42.5. pareiškėjo gebėjimus administruoti projektą įrodančius dokumentus (projekto vadovo, už projekto veiklą vykdymo priežiūrą atsakingo asmens ir finansininko gyvenimo aprašymai), jeigu projektą administruos pareiškėjas. Tuo atveju, jeigu perkamos projekto administravimo paslaugos, paslaugų teikėjas pateikia šiuos reikalavimus pagrindžiančius dokumentus;

42.6. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus (taikoma, kai planuojama vykdyti ūkinė veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, gali turėti poveikį aplinkai arba yra susijusi su „Natura 2000“ teritorijomis);

42.7. įgaliojimą patvirtinančio dokumento patvirtintą kopiją, jeigu paraišką pasirašė pareiškėjo įgaliotas asmuo;

42.8. dokumentus, pagrindžiančius planuojamas projekto išlaidas ir jų skaičiavimus, išdėstytus paraiškos formos 7 punkte (kainų apklausos pažymos, komerciniai pasiūlymai, darbų sąmatiniai skaičiavimai, darbo užmokesčio apskaičiavimo pagrindimas, perkamų darbų, paslaugų ar prekių specifikacijos ir pan.);

42.9. įsipareigojimą po projekto finansavimo pabaigos užtikrinti veiklos, kuriai buvo suteikta parama, tęstinumą, t. y. projektų vykdytojai penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos:

42.9.1. turi užtikrinti veiklos, kuriai ES lėšomis buvo įsigytas ilgalaikis materialus turtas, vykdymą;

42.9.2. turi užtikrinti, kad ES lėšomis įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą praradus ar sugadinus jis būtų visiškai atstatytas;

42.9.3. negali pakeisti infrastruktūros objekto nuosavybės teisių, jei dėl to įmonė arba viešojo sektoriaus institucija įgytų nederamą pranašumą;

42.9.4. negali iš esmės pakeisti veiklos, kuriai buvo skirtos ES fondų lėšos, pobūdžio, tikslų arba įgyvendinimo sąlygų, jeigu tai pakenktų projekto tikslams.

43. Šio Aprašo 42 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki

paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką.

44. Paraiška turi būti pateikta ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo siūlymo teikti paraišką gavimo dienos. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašė nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima įgyvendinančioji institucija, suderinusi su ministerija.

45. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių penktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus nurodoma įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašė.

46. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka, pildydama šio Aprašo priedo „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę“.

47. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstantį informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

48. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

49. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu, suderinus su Ministerija. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės.

50. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų šiame Apraše ir Projektų taisyklių keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose, nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

51. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių keturiasdešimt trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

52. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių septynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

53. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

54. Pagal šį Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti sudaromos dvišalės sutartys.

55. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

56. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

56.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

56.2. arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

57. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, šiame Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

58. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

59. Projekto vykdytojas privalo teikti dokumentus, reikalingus viešųjų pirkimų priežiūrai atlikti, ir derinti juos atsižvelgiant į Projektų viešųjų pirkimų patikros tvarkos aprašą pareiškėjams ir projektų vykdytojams, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“, skelbiamą įgyvendinančios institucijos svetainėje www.apva.lt.

60. Projekto vykdytojas, rengdamas išlaidų pagrindimo dokumentus, teikiamus su mokėjimo prašymais, turi atsižvelgti į Mokėjimo prašymų teikimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“, skelbiamą įgyvendinančios institucijos svetainėje www.apva.lt. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais ir turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

61. Šio Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių vienuoliktajame skirsnyje.

62. Jei šis Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
